

Проф. др. Миленко ЦЕЛЕТОВИЋ
Факултет безбедности
Универзитета у Београду

ПАРТНЕРСТВО СРБИЈЕ И КИНЕ У ОКВИРУ НОВОГ ПУТА СВИЛЕ

Председник Народне Републике Кине Си Ђинпинг је крајем 2013. најавио ново оживљавање Пута свиле покретањем најамбициозније иницијативе у модерној историји, под називом „Један појас, један пут”, ЛПЈП.

Фокусирана на подстицање повезаности и сарадње међу земљама широм Азије, Африке и Европе, иницијатива „Један појас, један пут” у Кини се често назива „пројектом века”. У оквиру овог пројекта потписано је преко стотину уговора са међународним организацијама. Србија и Кина су успоставиле стратешко партнерство, а Србија је једна од шеснаест земаља које су потписале споразуме о сарадњи са Кином у оквиру механизма сарадње „16+1”, заједно са једанаест земаља чланица ЕУ и пет балканских земаља које нису чланице ЕУ.

У поређењу са осталим потписницима механизма „16+1”, Србија води у погледу квалитета билатералних односа са Кином, као и броја и врсте договорених пројеката.

Потписаним споразумима у оквиру иницијативе „Један појас, један пут” између Народне Републике Кине и Републике Србије јача се

економска сарадња између две земље, што омогућава Србији да брже оствари динамичне стопе привредног раста.

У исто време, Србија такође води у другим сегментима сарадње, јер је прва земља у Европи која је укинула путне визе за кинеске грађане, али је и једна од ретких земаља у Европи у којој се, осим на факултетском нивоу, кинески језик предаје и учи и у основним и средњим школама.

Кључне речи: Нови пут свиле, ЈПЈП, Кина, Србија, економска сарадња, економски раст

Проф. др Радослав ПУШИЋ

Филолошки факултет

Универзитета у Београду

НОВИ ПУТ СВИЛЕ: КУЛТУРНА САРАДЊА КИНЕ И СРБИЈЕ

Када само површно погледамо кинеску развојну стратегију Новог пута свиле, Економског појаса пута свиле и Поморског пута свиле за 21. век, видећемо са колико је пажње, жеље, страсти, осмишљен начин за повезивање и увезивање света. Србија и Кина, две земље неупоредиве по много чему, упоредиве су по неизмерној жељи за очувањем самобитности и слободе.

Култура и уметност не само да носе душу и духовне вредности једног народа, већ, по много чему, чине потку сваког односа међу државама. Сваки однос јесте култура или некултура, зависно од тачке нашег гледања. Можда, на први поглед, то не изгледа тако, али се култура, како год је ми одредили, мора налазити у срцу свих планова за одрживи развој како економије, привреде, науке, тако и свих других сфера друштва која дубоко поштују и промовишу битне аспекте људске креативности и слободе. Јер да није тако, онда би све што се тиче човека изгубило смисао. У овом малом прегледу културних односа Србије и

Кине, у оквиру иницијативе Новог пута свиле, описују се тачке, које су од изузетног значаја за односе наше две земље последњих десетак година.

Кључне речи: култура, слобода, смисао, Србија, Кина

Проф. др Лионг ГОНГ

Универзитет за међународно пословање и економију
Пекинг, Кина

ОТВОРЕНИ ТЕНДЕР ЗА ИНФРАСТРУКТУРНЕ ПРОЈЕКТЕ – ПОГОДНОСТИ И ЗАМКЕ

Платформа за сарадњу 16 + 1 постоји од 2012. године. У 16 земаља Централне и Источне Европе (ЦИЕ) спадају 11 земаља чланица ЕУ и пет земаља западног Балкана (Албанија, Босна и Херцеговина, Северна Македонија, Црна Гора и Србија). У својој седмогодишњој историји, платформа се показала као ефикасан механизам за проширење трговинских и инвестиционих односа између Кине и региона земаља Централне и Источне Европе. На пример, у Србији, успешан преокрет Железаре Смедерево након куповине и улагања кинеске ХеСтеел Групе служи као сјајан пример како стране директне инвестиције (СДИ) из Кине користе земљама домаћинима. Ипак, било је и низ питања и проблема који су се појавили током протеклих неколико година и који траже одговоре и решења. На самиту 16 + 1 у Софији, 2018. године, државе чланице су указале на потребу за уравнотеженијом трговином, реципроцитетом приступа тржишту и отвореним тендерима у изградњи инфраструктуре, што је у суштини питање којим управља ЕУ. У овом раду желим да се позабавим овим последњим питањем отвореног тендера у вези са оквиром политике конкуренције ЕУ. Тврдим да иако отворени тендер произилази из њених добрих намера: конкуренције, транспарентности и искорењивања корупције, он такође има и другу страну која се обично занемарује у дискурсу о кинеској иницијативи Појас и

пут – висока цена и кашњење који на крају падају на терет власника инфраструктурног пројекта. Пруга Будимпешта-Београд служи као практичан пример за илустрацију компромиса између користи и замки захтева ЕУ за отвореним тендером за инфраструктурне пројекте.

Кључне речи: Кина, 16 + 1, Западни Балкан, Србија, трговина, инвестиције, отворени тендер

Проф. др Марек ХРУБЕЦ
Центар за глобалне студије
Чешка академија наука

ИНОВАЦИЈЕ И ЦИВИЛИЗАЦИЈА: КОНТИНУИТЕТ ИНИЦИЈАТИВА ПОЈАС И ПУТ И 16 + 1

Да би се схватио локални и глобални потенцијал политичких и економских иновација 16 + 1 сарадње у оквиру иницијативе Појас и пут и да би се тај потенцијал развио, прво је потребно анализирати развојне трендове институционалних образаца који су предуслови за иновативни потенцијал 16 + 1 у будућности. Ако анализирамо путању предуслова иницијативе Појас и пут, можемо разликовати неколико временских периода. Прво, иницијатива Појас и пут која се заснива на изради међународних, транснационалних и наднационалних пројеката мора се разматрати у блиској вези са претходних четрдесет година кинеске трансформације и отварања од 1978. Постоје и дужи цивилизацијски предуслови за трансформацију и отварање Кине који су веома сложени. Имајући у виду специфичну, повољну геополитичку позицију и економску и политичку ситуацију макрорегије земаља Централне и Источне Европе (ЦИЕ) на евроазијском континенту, посебно у последњим деценијама, та макрорегија има потенцијал да допринесе иновативном развоју Евроазије повезујући западни део Европе са њеним Источним делом и свим деловима Азије; с обзиром на то да земље ЦИЕ, иако улажу нешто мање у истраживање и иновације од просека ЕУ (2,1%), постижу у томе значајне резултате. Презентација ће објас-

нити везу између иновативних и цивилизацијских трендова у 16 + 1 и иницијативи Појас и пут.

Кључне речи: 16 + 1, ЦИЕ, институционални обрасци, предуслови, трансформација Кине, отварање, иновативни трендови, цивилизацијски трендови

Проф. др Андреј РАДУЛЕСКУ

Макроекономска истраживања, Банка Трансилванија
Институт за светску економију, Румунска академија
Букурешт, Румунија

НОВИ ПУТ СВИЛЕ – БУДУЋИ ОБЛИК ГЛОБАЛИЗАЦИЈЕ

Нови пут свиле кога је лансирао председник Си Ђинпинг у Астани пре више од пет година, је „шлаг на торти” од отварања Кине. Овај веома амбициозан инвестициони програм већ је почео да генерише значајне ефекте преливања широм света (економске, политичке и социјалне). С једне стране, Један појас – један пут (ЈПЈП) се може сматрати главним инструментом транзиције Кине до водеће улоге у глобалној економији. Кад је реч о величини номиналног БДП-а, Кина може да постане највећа економија света до краја наредне деценије. С друге стране, вероватноћа да Нови пут свиле буде будући облик глобализације расте, с обзиром на то да је та иницијатива фокусирана на регионе са огромним развојним потенцијалом. То је случај и са земљама Централне и Југоисточне Европе. Овај рад има за циљ процену најновијег развоја догађаја у контексту интеракције ЈПЈП и ових економија коришћењем стандардних економетријских алата и коришћењем базе података ММФ-а.

Кључне речи: Нови пут свиле, ЈПЈП, Си Ђинпинг, руководство Кине, Централна Европа, југоисточна Европа, економија, БДП, економетрија, база података ММФ-а

Проф. др Петар СТАНОЈЕВИЋ, Зоран ЈЕФТИЋ,
Проф. др. Жарко ОБРАДОВИЋ
Факултет безбедности
Универзитета у Београду

КОНТИНУИТЕТ ФУНКЦИОНИСАЊА КРИТИЧНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ У ОКВИРУ „ЈЕДАН ПОЈАС И ЈЕДАН ПУТ” ПРОЈЕКТА

Заштита критичне инфраструктуре (КИ) је у пресеку природних непогода, политике, бизниса, технологије и ризика. Пројекат „Један појас, један пут” развија везе између простора и држава од Азије (Кина), преко Африке до Европе, укључујући бројне луке, железнице и путеве, бране, телекомуникационе објекте, нафтоводе и гасоводе, линије електричних далековаода, електране и многих других предузећа. Ризици повезани са објектима су и спољашњи (терористи, природне непогоде, сајбер-напади итд.) и унутрашњи (технолошки акциденти, људске грешке, загађење, питања здравља и сигурности на раду итд.). Да би се оствариле максималне користи и поврат инвестиција, новим предузећима (подухватима) су потребни континуитет, стабилност и оперативна извршност у свом пословању. Нажалост, поремећаји могу бити масивни и из различитих извора и мотива. Венецуела и њен систем снабдевања електричном енергијом су само последњи пример који је укључио деловање многих играча.

Овај рад бави се потребом да се развије свеобухватни приступ у заштити КИ унутар пројекта „Један појас, један пут” у погледу очигледних потреба и начина деловања. Оснивање сталних тела задужених за истраживање могућности и опција требало би да буде само први корак у јачању сарадње. Модел ЕУ у заштити КИ је, такође, од интереса у смислу успостављања регулаторног оквира. Расправља се и о неким моделима за усклађивање ресурса у заштити КИ.

Кључне речи: критична инфраструктура, континуитет пословања, пројекат „Један појас и један пут”, свеобухватни приступ

Мс Матеј ШИМАЛЧИК
Институт за азијске студије, Братислава
Словачка

ПЛАН Б: КИНЕСКО-БАЛКАНСКИХ ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА У ЕРИ 16+1

Кинеске активности на Балкану привлаче пажњу експерата, дипломата и политичара из Европе и света много година. Кинеско присуство у региону почело је да расте посебно после почетка платформе 16+1, 2012. године, која обухвата 16 земаља пост-комунистичке Централне и Источне Европе. Рад пружа анализу стања кинеских инвестиција на Балкану са фокусом на најзначајније интересе Кине и балканских земаља. У раду се брани теза да иако ни кина ни Балкан нису примарни партнери једно другом, њихови односи се могу посматрати као план Б усмерен на остварење других, већих циљева.

Кључне речи: Кина, кинеско-балкански економски односи, 16+1, инвестиције, план Б

Цао ЦУНГСЈУ

Шандонг Универзитет за економију и финансије, Јинан, Кина

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА КОРПОРАТИВНЕ ДРУШТВЕНЕ ОДГОВОРНОСТИ (КДО) ОД СТРАНЕ КИНЕСКИХ КОРПОРАЦИЈА У ОКВИРУ ИНИЦИЈАТИВЕ ПОЈАС И ПУТ – НОВА ПАРАДИГМА МУЛТИ-НАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ ИЗ МИКРО-ПЕРСПЕКТИВЕ

Иницијатива Појас и пут промовисала је више кинеских пројеката за мултинационално инвестирање и развој у земљама те иницијативе. За разлику од старе приче о мулти-национализацији, Иницијатива тра-

жи да корпорације које учествују у тим пројектима на самом почетку прихвате корпоративну, друштвену одговорност (КДО) – Корпорате Социал Респонсibilitу (ЦСР) као приоритет раван остваривању профита – принцип постизања заједничког раста кроз разговоре и сарадњу учвршћује темеље сарадње. Ова диференцијација може значити нову парадигму мулти-национализације. У циљу откривања ове парадигме, аутори ће изградити ЦСР – ЦАГЕ Дистанце оквир и анализирати одговорне и одрживе пословне активности користећи пример Схандонг Линглонг Тире Цо., Лтд., (Компанија за производњу аутомобилских гума), која започиње велики инвестициони пројекат у Србији, и других кинеских пројеката у земљама иницијативе Појас и пут. Овај рад ће показати да: (1) кинеска предузећа у земљама иницијативе Појас и пут схватају КДО као примарни фактор. (2) корпоративна одговорност треба да је различита с обзиром на културне, административне, географске и економске разлике. (3) Кинеска пројекти су главни за успостављање нове парадигме развоја у земљама Појаса и пута, те је стратешко прихватање КДО прави начин да се то постигне.

Кључне речи: иницијатива Појас и пут, оквир ЦСР (КДО) – ЦАГЕ, нова парадигма развоја, кинеска предузећа

Проф. др Ху ДАВЕИ

Кинески институт за међународне студије
Пекинг, Кина

О ПЕРИФЕРИЈИ И СРЕДИШТУ: О ТРАНСФОРМАЦИЈИ СВЕТСКОГ ПОРЕТКА И 16 + 1

Постојећи светски поредак, као што знамо, пролази кроз дубоку трансформацију од избијања финансијске кризе 2008. године. Као резултат те кризе и ефеката преливања насталих због ње, стара структура власти успостављена после завршетка хладног рата почела је да нестаје, што доводи и до слабљења доминантног положаја Средишта у односу на Периферију у међународном систему. Упркос опасности

од претераног поједностављења, и ради концептуализма аналитичког оквира, овај рад резимира тренутне међународне односе у три широке категорије, свака од њих са својим властитим водећим принципима: оним међу 'елитом', оним на периферији, и оним који премашују јаз између средишта и периферије. Имајући у виду ту типологију, рад ставља полу-институционализовани механизам сарадње између земаља Централне и Источне Европе и Кине, тачније – 16 + 1, у категорију међународних односа (МО) који су превазишли поделу на Средиште и Периферију. Као резултат те јединствене позиције, тврди аутор, 16 + 1 се суочавају са структурним притиском садашњег међународног система. Само његово постојање доприноси деконструкцији поделе Средиште – Периферија која карактерише поредак Старог света. Право значење механизма 16 + 1 није дато. Он је обликован на начин на који обе стране гледају на њега. Процес сталног конструктивног дијалога био би од кључног значаја за постизање консензуса међу свим странама учесницама 16 + 1 у одлучивању о будућем правцу еволуције механизма. Управо зато је семинар као што је овај у који се укључујемо од највеће важности. С обзиром на велике неизвесности које је покренула унутрашња управљачка криза из земаља у средишту, 16 + 1 би функционисао као стабилизациони фактор у међународној политици у нестабилном периоду.

Кључне речи: Либерални светски поредак; средиште наспрам периферије; 16 + 1; напредне капиталистичке земље; политичка условљеност; Солидарност југ-југ

Проф. др Владимир Н. ЦВЕТКОВИЋ
Факултет безбедности
Универзитета у Београду

СРБИЈА И ВЕЛИКЕ СИЛЕ XXI ВЕКА

Географски простор који заузима модерна Србија, као и шире подручје Балкана, односно Југоисточне Европе, одувек су били предмет

интересовања актуелних „великих сила” кроз историју. Штавише, политичка и економска контрола тог стратешки важног дела света свагда је била довољан повод, ако не и сам узрок, за вођење ратова, стицања моћи, утицаја и престижа. Тако је било у време античког и средњовековног Римског царства, током трајања Османске и Аустроугарске империје, за време Првог и Другог светског рата, потоњег Хладног рата, као и донедавног униполарног светског поретка. По свему судећи, тако је и данас у времену војне ревитализације Русије и свеколиког успона Кине који враћају мултиполарност на светску сцену. Упркос датим очигледним и чини се неповратним променама снага у међународном поретку, ослабљене САД и посустала ЕУ (обједињени у војном савезу НАТО), остаће сигурно и у наредним годинама кључни политички, привредни и војни фактор који ће одлучивати о односима моћи у Европи, на Балкану, па самим тим и у Србији. Аутор настоји да пружи не нужно извесну али рационалну предикцију таквог стања ствари.

Кључне речи: Србија, Балкан, САД, ЕУ, НАТО, геополитика

Доц. др Јулија НИКИТИНА

Московски државни универзитет међународних односа
Москва, Русија

РУСКА СПОЉНОПОЛИТИЧКА СТРАТЕГИЈА ПРЕМА ИНИЦИЈАТИВИ ПОЈАС И ПУТ: КООПЕРАТИВНИ ТРАНС-РЕГИОНАЛИЗАМ ИЗМЕЂУ КИНЕ И ЕУ

Кинеска иницијатива Појас и пут изазива бројна очекивања повећаних могућности регионалне сарадње, али истовремено ствара страхове од повећане конкуренције. Русија је водећа економија у Евроазији и члан је разних регионалних, економских организација као што су Евроазијска економска унија, Заједница економских држава, Унија Белорусије и Русије и Шангајска организација за сарадњу. Руска спољнополитичка стратегија у Евроазији од 2015. године темељи се на идеји „интеграција интеграција”, која се може назвати стратегијом коо-

перативног транс-регионализма. Да ли је могуће избећи конкуренцију између различитих регионалних економских пројеката у Евроазији? Презентација ће анализирати руску стратегију за тражење тачака конвергенције.

Кључне речи: Кина, Русија, Појас и пут, спољнополитичка стратегија, регионална сарадња, могућности, страх, конкуренција, Евроазијска економска унија, Заједница економских држава, Унија Белорусије и Русије, и Шангајска организација сарадње

Проф. др Синиша ТАТАЛОВИЋ, Ружица ЈАКЕШЕВИЋ
Факултет политичких знаности
Загреб, Хрватска

СИГУРНОСНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ЕУРОПСКЕ УНИЈЕ И КИНЕ

Односи Еуропске уније и Кине, поред доминантно економске, све више попримају политичку, али и сигурносну димензију. Почетак односа Еуропске уније и Кине везан је за средину седамдесетих година прошлог стољећа, од када је Кина за Еуропску унију све више постајала стратешки партнер. Кинески се глобални утјецај, па тако и утјецај на Еуропу, све више шири. То се понајприје догађа на подручју економије, кроз институционализацију у оквиру програма Један појас, један пут, теиницијативе 16+1. Све боља економска сурадња утјече на јачање политичких односа Кине и Еуропске уније и већине њених чланица, што је оквир и за почетак сигурносне сурадње. Гледано у глобалу, говоримо о двјема свјетским економским силама са снажном билатералном размјеном која резултира све већом међувисношћу. С друге стране, Кина и Еуропска унија имају различиту разину институционализације односа са Сједињеним Америчким Државама, а и опћенито, различите погледе на сурадњу са овом водећом свјетском силом. Еуропска унија са Сједињеним Америчким Државама (и Канадом) чини трансатлантску сигурносну заједницу која је на високом ступњу институционали-

зације (зрела сигурносна заједница), док су односи Сједињених Америчких Држава и Кине, унаточ снажној господарској међуовисности, и даље обиљежени ривалством и супротстављеним интересима у глобалној заједници. О погледу актуалне америчке администрације на Кину зорно свједочи Стратегија националне сигурности (2017.), гђе се фокус са међународног тероризма усмјерава према „изазивачима” америчког глобалног примата – Кини и Руској Федерацији. С друге стране, Кина постаје све активнији актер у УН-овом систему колективне сигурности, посебице у пеацекеепинг мисијама. Тренутно има више војника у УН-овим мисијама од свих осталих сталних чланица Вијећа сигурности ОУН-а. То је свакако подручје могуће сигурносне сурадње Кине и Еуропске уније, посебно у неким дијеловима свијета, као што је Африка. Кина и Еуропска унија склоније су кориштењу меке моћи, што дугорочно може позитивно утјецати на њихову међусобну сигурносну сурадњу и усклађивање интереса на глобалној разини, посебно у односу на Сједињене Америчке Државе, Руску Федерацију и Индију.

Кључне речи: ЕУ, Кина, сигурност, Појас и пут, стратегија националне сигурности, Руска Федерација, УН

Проф. др Магнус ИЛМЈАРВ

Школа хуманистичких наука, Универзитет у Талину
Талин, Естонија

ИНИЦИЈАТИВА ЈЕДАН ПОЈАС – ЈЕДАН ПУТ (ЈПЈП) И БАЛТИЧКЕ ДРЖАВЕ: МОГУЋНОСТИ, ИЗАЗОВИ И СТВАРНОСТ

Питања која се истражују су економски односи балтичких држава у контексту пројекта ЈПЈП и иницијатива 16 + 1: Русија и транзит преко балтичких држава; односи између Русије и балтичких држава; главни геополитички играчи – ЕУ и САД, и ЈПЈП и иницијатива 16 + 1. Балтичке државе подржавају политику једне Кине, мада пов-

ремено постоје догађаји који изазивају тензије и доводе у питање ову позицију. Питање Тајвана и посете Далај Ламе спадају у ову категорију. Дозвољавање неким политичарима и културним личностима да тврде да представљају јавно мњење, доводи у сумњу спољну и економску политику засновану на заједничком интересу.

Са геостратешке тачке гледишта Кина сматра Земље Централне и Источне Европе (ЗЦИЕ) важном тачком повезивања коридора Један појас – један пут са већим западно-европским тржиштима. Иако је иницијатива 16 + 1 првенствено осмишљена као економски пројекат, њена реализација покреће многа политичка и сигурносна питања.

Кључне речи: ЈПЈП, 16 + 1, Кина, балтичке државе, Русија, земље ЦИЕ, политичка и сигурносна питања

Проф. др Моника Габриела БАРТОШЕВИЦ
Универзитет Масарик
Брно, Чешка

ИНТЕРМАРИУМ: ПОНУДА ЗА ПОЛИЦЕНТРИЧНУ ЕВРОПУ

Чак и најповршнији разговор о пројекту Интермаријума који тежи интеграцији држава дуж осе Север-Југ, захтева разумевање да свака конфигурација која нас уписује у Еуропу као пост-просветитељску дихотомију Исток-Запад није довољна да би се разумела геополитичка, економска и културна комплексност континента. Интермаријум је покушај одвајања од свега што спречава регион „између Берлина и Москве” да буде субјект, а не предмет политичких догађања. Критичка геополитика омогућава да се обухвати пуна комплексност овог регионалног пројекта кога карактеришу два феномена: „бити између” (монолитних сила, области доминације, или бар доминација, једна религија и један језик) и „фрагментација и мултинационалност”. Да би се дискутовало о томе како се Интермаријум уклапа у пост-либерални међународни поредак, рад ће прво пружити кратак историјски и кон-

цептуални преглед. Затим ће бити истражена, два стуба: „бити између” и „јединство у различитости” у контексту тренутног развоја догађаја у региону. Завршни део ће се бавити ширим импликацијама овог облика регионалне сарадње.

Кључне речи: Интермаријум, Нови пут свиле, дихотомија исток-запад, геополитичка комплексност, међузависност, фрагментација и мултинационалност, јединство у различитости, регионална сарадња

Проф. др Минин Јевгениј МИХАЈЛОВИЧ
Московски државни лингвистички универзитет
Москва, Русија

ПРИПРЕМА КИНЕСКИХ СТРУЧЊАКА-РЕГИОНАЛИСТА НА МАГИСТАРСКИМ СТУДИЈАМА УНИВЕРЗИТЕТА ШОС У ОКВИРУ ПРОЈЕКТА „ЈЕДАН ПОЈАС – ЈЕДАН ПУТ”

Московски државни лингвистички универзитет (МГЛУ) учествује у међународном пројекту „Универзитет ШОС”, од 2009. године, када је победио на општеруском конкурс у ушао у мрежну структуру „Универзитета ШОС”, заједно са МГУ Ломоносов, МГИМО и Уралским државним универзитетом. После разраде магистарског програма и његовог тестирања на универзитетима-партнерима МГЛУ, започет је пробни рад програма и примљени први студенти на један семестар школовања. У периоду 2009–2019. г. на магистарском програму Универзитета ШОС (на МГЛУ), школовање у трајању једног и два семестра, завршило је 130 страних студената, у оквиру тога 75 из НР Кине и 55 из република Централне Азије. По завршетку програма, студенти добијају сертификат Универзитета ШОС.

У актуелном тренутку, МГЛУ сарађује, у оквиру Универзитета ШОС, са следећим кинеским високошколским установама:

- Пекиншки универзитет за стране језике,
- Пекиншки педагошки универзитет,

- Даљански универзитет за стране језике,
- Ланчоужски универзитет за стране језике.

Током школовања на МГЛУ, кинески магистранти усавршавају своја знања руског и енглеског језика, изучавају регионалистичке дисциплине, раде магистарске тезе и упознају се са културним животом Москве и других руских градова. Тренутно се разматра могућност да се на МГЛУ организују још два програма у оквиру Универзитета ШОС: педагогија и економија. Такође, разрађује се и могућност обучавања у формату „две дипломе” за студенте основних студија. Лингвистичко-регинолошка припрема кинеских студената на магистарским студијама Универзитета ШОС, обезбеђује компетенције које им дају могућност непосредног учешћа у реализацији пројекта „Један појас – један пут”.

Кључне речи: Појас и Пут, образовање, магистарски програми, кинески студенти, Универзитет ШОС, МГУ Ломоносов, МГИМО, Уралски државни универзитет

Доц. др Владимир АЈЗЕНХАМЕР
Факултет безбедности
Универзитета у Београду

НОВИ ПУТ СВИЛЕ КАО ПОВОД ЗА ЗАОКРЕТ У КИНЕСКОМ ПРОМИШЉАЊУ МЕЂУНАРОДНИХ ОДНОСА

Прве кораке наука о међународним односима (енг. Интернационал Релатионс, скраћено ИР) начинила је под окриљем америчких и британских академских кругова. Нагли развој дисциплине уследио је по завршетку II светског рата и био је мотивисан људском спознајом о могућности сопственог самоуништења у неком од наредних светских сукоба. Страх од оваквог сценарија и буђење свести о потреби за одговорнијом светском политиком, али и „одговорнијим” ратом, као Клау-

зевицевом (Царл вон Цлаусевитз) продуженом руком политике, дали су снажан подстицај даљем развоју ове научне дисциплине. Отуда је у потоњим деценијама уследио оснивање великог броја универзитетских катедри и института за изучавање савремених међународних односа. Иако је несумљиво било речи о глобалном тренду, Запад је био и остао главни носилац развитка наука о међународним односима.

Ова презентација за централну тему има анализу узрока који су онемогућили настанак аутентичних „источњачких” теорија међународних односа, као и промишљање могућности да Кина, направи дисциплинарни пробој и да у догледној будућности формулише сопствену теорију светске политике, неспутану западним теоријским матрицама. Аутор презентације ће посебну пажњу посветити иницијативи „Појас и пут”, те ће кроз анализу кључних поставки овог пројекта покушати да у њима препозна елементе аутохтоне кинеске теорије међународних односа.

Кључне речи: Међународни односи, теорије међународних односа, кинеска теорија међународних односа, Појас и Пут

Душан ПРОРОКОВИЋ

Институт за међународну политику и привреду
Београд

ЕУ ДУНАВСКА МАКРОРЕГИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА И ИНИЦИЈАТИВА 16 + 1 : СТУДИЈА СЛУЧАЈА СРБИЈА

Упркос све већој сумњи званичника ЕУ и Немачке да је кинески утицај у Европи конкурентан и стога штетан, потребно је одржати оптимистички дискурс и тражити тачке преклапања заједничких интереса. На много начина, иницијативе усвојене у формату 16 + 1 у складу су са стратешким приоритетима ЕУ. Једна од тачака спајања је у увођење ЕУ Дунавске макрорегионалне стратегије. Дунавска стратегија је важнија

у сваком погледу и заснива се на три стуба: (а) успостављању система сигурне пловидбе, развоја саобраћајне и пратеће инфраструктуре (речне луке, канали); (б) заштити животне средине и одрживом коришћењу природних ресурса; (ц) економском развоју и даљем јачању сарадње и партнерства у макрорегији. ЕУ је прогласила Дунав континенталним коридором 7. Овај коридор треба да повеже Црно море на истоку са атлантским обалама на западу трансверзалом Констанца-Ротердам. У Дунавској стратегији учествује десет чланица ЕУ – Немачка, Аустрија, Мађарска, Чешка, Словачка, Словенија, Хрватска, Бугарска и Румунија и четири државе које нису чланице ЕУ – Србија, Црна Гора, Украјина и Молдавија. У овом тренутку 95% речног транспорта на Дунаву се обавља између немачке луке Пасау и Будимпеште и само 5% у доњем току Дунава од Будимпеште до Црног мора. Несумњиво, Коридор 7 има огроман развојни потенцијал и његови механизми се могу користити за постизање неких од ЈПЈП циљева. У овом раду, на студији случаја Србија, синтетичко-аналитичким методом биће размотрена могућност имплементације ЕУ Дунавске макрорегионалне стратегије кроз формат 16 + 1. Рад има четири дела. Први део је посвећен је анализи тренутног положаја ЕУ и Немачке према кинеским иницијативама у ЦИЕ. Друго поглавље описује Дунавску стратегију и њене главне циљеве. Трећи део је резервисан за студију случаја Србије, односно питање како се циљеви ЕУ и Кине преклапају у овом случају. Четврти део чине коначна разматрања.

Кључне речи: 16 + 1, Један појас, један пут (ЈПЈП), ЕУ Дунавска макрорегионална стратегија, Србија

САДРЖАЈ

Проф. др. Миленко ЦЕЛЕТОВИЋ ПАРТНЕРСТВО СРБИЈЕ И КИНЕУ ОКВИРУ НОВОГ ПУТА СВИЛЕ.....	1
Проф. др Радослав ПУШИЋ НОВИ ПУТ СВИЛЕ: КУЛТУРНА САРАДЊА КИНЕ И СРБИЈЕ.....	2
Проф. др Јионг ГОНГ ОТВОРЕНИ ТЕНДЕР ЗА ИНФРАСТРУКТУРНЕ ПРОЈЕКТЕ – ПОГОДНОСТИ И ЗАМКЕ	3
Проф. др Марек ХРУБЕЦ ИНОВАЦИЈЕ И ЦИВИЛИЗАЦИЈА: КОНТИНУИТЕТ ИНИЦИЈАТИВА ПОЈАС И ПУТ И 16 + 1.....	4
Проф. др Андреј РАДУЛЕСКУ НОВИ ПУТ СВИЛЕ – БУДУЋИ ОБЛИК ГЛОБАЛИЗАЦИЈЕ.....	5
Проф. др Петар СТАНОЈЕВИЋ, Зоран ЈЕФТИЋ, Проф. др. Жарко ОБРАДОВИЋ КОНТИНУИТЕТ ФУНКЦИОНИСАЊА КРИТИЧНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ У ОКВИРУ „ЈЕДАН ПОЈАС И ЈЕДАН ПУТ” ПРОЈЕКТА	6
Мс Матеј ШИМАЛЧИК ПЛАН Б: КИНЕСКО-БАЛКАНСКИХ ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА У ЕРИ 16+1.....	7
Цао ЦУНГСЈУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА КОРПОРАТИВНЕ ДРУШТВЕНЕ ОДГОВОРНОСТИ (КДО) ОД СТРАНЕ КИНЕСКИХ КОРПОРАЦИЈА У ОКВИРУ ИНИЦИЈАТИВЕ ПОЈАС И ПУТ – НОВА ПАРАДИГМА МУЛТИ-НАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ ИЗ МИКРО-ПЕРСПЕКТИВЕ	7

Проф. др Ху ДАВЕИ О ПЕРИФЕРИЈИ И СРЕДИШТУ: О ТРАНСФОРМАЦИЈИ СВЕТСКОГ ПОРЕТКА И 16 + 1	8
Проф. др Владимир Н. ЦВЕТКОВИЋ СРБИЈА И ВЕЛИКЕ СИЛЕ XXI ВЕКА	9
Доц. др Јулија НИКИТИНА РУСКА СПОЉНОПОЛИТИЧКА СТРАТЕГИЈА ПРЕМА ИНИЦИЈАТИВИ ПОЈАС И ПУТ: КООПЕРАТИВНИ ТРАНС-РЕГИОНАЛИЗАМ ИЗМЕЂУ КИНЕ И ЕУ	10
Проф. др Синиша ТАТАЛОВИЋ, Ружица ЈАКЕШЕВИЋ СИГУРНОСНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ЕУРОПСКЕ УНИЈЕ И КИНЕ	11
Проф. др Магнус ИЛМЈАРВ ИНИЦИЈАТИВА ЈЕДАН ПОЈАС – ЈЕДАН ПУТ (ЈПЈП) И БАЛТИЧКЕ ДРЖАВЕ: МОГУЋНОСТИ, ИЗАЗОВИ И СТВАРНОСТ	12
Проф. др Моника Габриела БАРТОШЕВИЋ ИНТЕРМАРИУМ: ПОНУДА ЗА ПОЛИЦЕНТРИЧНУ ЕВРОПУ	13
Проф. др Минин Јевгениј МИХАЈЛОВИЧ ПРИПРЕМА КИНЕСКИХ СТРУЧЊАКА-РЕГИОНАЛИСТА НА МАГИСТАРСКИМ СТУДИЈАМА УНИВЕРЗИТЕТА ШОС У ОКВИРУ ПРОЈЕКТА „ЈЕДАН ПОЈАС – ЈЕДАН ПУТ”	14
Доц. др Владимир АЈЗЕНХАМЕР НОВИ ПУТ СВИЛЕ КАО ПОВОД ЗА ЗАОКРЕТУ КИНЕСКОМ ПРОМИШЉАЊУ МЕЂУНАРОДНИХ ОДНОСА	15
Душан ПРОРОКОВИЋ ЕУ ДУНАВСКА МАКРОРЕГИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА И ИНИЦИЈАТИВА 16 + 1 : СТУДИЈА СЛУЧАЈА СРБИЈА	16